

1. Úvod: internetové volby jako nové téma politologického výzkumu (Miloš Brunclík, Marek Antoš a Matěj Trávníček) | 10
- 1.1 INTERNETOVÉ VOLBY JAKO KONTROVERZNÍ FENOMÉN | 15
- 1.2 REFLEXE INTERNETOVÝCH VOLEB (NEJEN) V POLITOLOGICKÉ LITERATUŘE | 16
- 1.3 CÍLE A STRUKTURA PUBLIKACE | 17
2. Definice internetových voleb, jejich historie, výhody a rizika (Miloš Brunclík, Marek Antoš a Matěj Trávníček) | 22
- 2.1 POJMSLOVÍ SPOJENÉ S INTERNETOVÝMI VOLBAMI | 22
- 2.2 HISTORICKÉ ÚVAHY O ELEKTRONICKÝCH VOLBÁCH A PŘEDCHŮDCI INTERNETOVÝCH VOLEB | 26
- 2.3 INTERNETOVÉ VOLBY V PRAXI | 28
- 2.4 VÝHODY INTERNETOVÝCH VOLEB | 30
- 2.5 RIZIKA INTERNETOVÝCH VOLEB | 34
3. Deset let projektu internetových voleb v Estonsku (Jiří Š. Cieslar) | 45
- 3.1 ÚVOD | 45
- 3.2 GENEZE PROJEKTU INTERNETOVÉHO HLASOVÁNÍ | 46
- 3.3 SYSTÉM INTERNETOVÉHO HLASOVÁNÍ | 49
- 3.4 DOPADY ZAVEDENÍ INTERNETOVÉHO HLASOVÁNÍ | 53
- 3.4.1 POTENCIÁLNÍ DOPAD INTERNETOVÉHO HLASOVÁNÍ NA VOLEBNÍ ÚČAST | 56
- 3.4.2 DISTRIBUCE E-HLASŮ PODLE POLITICKÝCH STRAN (PARLAMENTNÍ VOLBY) | 57
- 3.4.3 HODNOCENÍ INTERNETOVÉHO HLASOVÁNÍ ORGANIZACÍ PRO BEZPEČNOST A SPOLUPRÁCI V EVROPĚ | 58
- 3.4.4 SOUDNÍ PŘEZKUMY A STÍŽNOSTI TÝKAJÍCÍ SE INTERNETOVÝCH VOLEB | 59
- 3.5 ZÁVĚR A VÝHLED DO BUDOUCNA | 60

4. Internetová hlasování v ženevském kantonu ve Švýcarsku (Jean-Philippe Trabichet, Isaline Renaud, Miroslav Novák a Miloš Brunclík) | 61
- 4.1 ÚVOD | 61
- 4.2 PŘEDPOKLADY PRO INTERNETOVÉ HLASOVÁNÍ | 62
- 4.3 DŮVODY PRO ZAVÁDĚNÍ INTERNETOVÉHO HLASOVÁNÍ A JEHO CÍLE | 63
- 4.4 PRÁVNÍ RÁMEC INTERNETOVÉHO HLASOVÁNÍ | 65
- 4.5 PŘEHLED ROZVOJE INTERNETOVÉHO HLASOVÁNÍ VE ŠVÝCARSKU | 67
- 4.6 PODOBA ŽENEVSKÉHO SYSTÉMU INTERNETOVÉHO HLASOVÁNÍ | 70
- 4.7 PŘEHLED INTERNETOVÝCH HLASOVÁNÍ V ŽENEVĚ A JEJICH VÝSLEDKY | 72
- 4.8 HODNOCENÍ ŽENEVSKÉHO SYSTÉMU INTERNETOVÉHO HLASOVÁNÍ | 76
- 4.9 ZÁVĚR A VÝHLED DO BUDOUCNA | 78
5. Absenční hlasování a elektronické volby v USA: podpora volební účasti vojáků v zahraničí (Jiří Kohoutek) | 79
- 5.1 ÚVOD | 79
- 5.2 CESTA K ELEKTRONICKÉMU HLASOVÁNÍ | 79
- 5.3 LEGISLATIVNÍ ÚPRAVA MOŽNOSTI ELEKTRONICKÉHO HLASOVÁNÍ | 84
- 5.4 SYSTÉM ELEKTRONICKÝCH VOLEB V USA | 85
- 5.5 BEZPEČNOST ELEKTRONICKÉHO HLASOVÁNÍ, TECHNICKÉ ZAJIŠTĚNÍ ELEKTRONICKÝCH VOLEB | 89
- 5.6 DOPADY ELEKTRONICKÉHO HLASOVÁNÍ NA POLITICKÝ SYSTÉM | 91
- 5.7 ZÁVĚR A VÝHLED DO BUDOUCNA | 93
6. Kanada: zkušenost s internetovými volbami na komunální úrovni (Jiří Š. Cieslar) | 95
- 6.1 ÚVOD | 95
- 6.2 PŘEDPOKLADY A DŮVODY PRO ZAVÁDĚNÍ INTERNETOVÝCH VOLEB V MARKHAMU A HALIFAXU | 96
- 6.3 PODOBA INTERNETOVÉHO HLASOVÁNÍ V MARKHAMU | 98
- 6.4 PODOBA INTERNETOVÉHO A TELEFONICKÉHO HLASOVÁNÍ V HALIFAXU | 99
- 6.5 DOPADY INTERNETOVÝCH (A TELEFONICKÝCH) VOLEB VE MĚSTECH MARKHAM A HALIFAX | 100
- 6.6 BUDOUCNOST INTERNETOVÝCH VOLEB V KANADĚ V PROVINCIÁLNÍCH VOLBÁCH A NA FEDERÁLNÍ ÚROVNI | 103
- 6.7 ZÁVĚR A VÝHLED DO BUDOUCNA | 105
7. Pozvolný rozvoj internetových voleb v Norsku (Miloš Brunclík) | 107
- 7.1 PŘEDPOKLADY PRO INTERNETOVÉ VOLBY | 108

- 7.2 CESTA K INTERNETOVÝM VOLBÁM A PILOTNÍ PROJEKTY | 108
- 7.3 NORSKÁ DISKUZE A OČEKÁVÁNÍ OD INTERNETOVÝCH VOLEB | 109
- 7.4 LEGISLATIVNÍ RÁMEC A PODOBA INTERNETOVÝCH VOLEB | 111
- 7.5 VÝSLEDKY INTERNETOVÝCH VOLEB | 113
- 7.6 ZÁVĚR A VÝHLED DO BUDOUCNA | 119

- 8. **Nový Jižní Wales: australský průkopník internetových voleb (Miloš Brunclík) | 120**
  - 8.1 PŘEDPOKLADY PRO INTERNETOVÉ VOLBY | 120
  - 8.2 CESTA K INTERNETOVÝM VOLBÁM | 121
  - 8.3 LEGISLATIVNÍ RÁMEC | 124
  - 8.4 HLAVNÍ PARAMETRY INTERNETOVÉHO HLASOVÁNÍ | 126
  - 8.5 VÝSLEDKY INTERNETOVÝCH VOLEB | 127
  - 8.6 HODNOCENÍ VOLEB | 132
  - 8.7 ZÁVĚR A VÝHLED DO BUDOUCNA | 132

- 9. **Nizozemsko: od červené tužky k počítačům a zase zpátky (Petr Sokol) | 134**
  - 9.1 PRÁVNÍ PRINCIPY A LEGISLATIVNÍ ÚPRAVA VOLEB V NIZOZEMSKU | 134
  - 9.2 ZPŮSOBY HLASOVÁNÍ | 136
    - 9.2.1 VOLBA V ZASTOUPENÍ | 136
    - 9.2.2 KORESPONDENČNÍ VOLBA | 137
    - 9.2.3 VOLBA PROSTŘEDNICTVÍM VOLEBNÍCH STROJŮ – DRE | 137
    - 9.2.4 INTERNETOVÉ A TELEFONICKÉ HLASOVÁNÍ | 140
  - 9.3 TAŽENÍ PROTI ELEKTRONICKÝM VOLBÁM | 144
  - 9.4 ZÁVĚR A VÝHLED DO BUDOUCNA | 150

- 10. **Předpoklady pro internetové volby: vybavenost domácností v České republice připojením k internetu a jejich charakteristika (Stanislav Drápal) | 151**
  - 10.1 POČTY VOLIČŮ A VOLEBNÍ ÚČAST | 151
  - 10.2 VĚKOVÁ STRUKTURA POPULACE ČR | 153
  - 10.3 VZDĚLANOST OBYVATELSTVA | 156
  - 10.4 INFORMAČNÍ SPOLEČNOST V ČR | 157
  - 10.5 INTERNETOVÁ GRAMOTNOST | 157
  - 10.6 OBYVATELSTVO A INTERNET V ČR | 159
  - 10.7 PODNIKY A INTERNET | 162
  - 10.8 VEŘEJNÁ SPRÁVA A INTERNET | 163
  - 10.9 ZÁVĚR | 165

11. **Internetové volby očima veřejnosti (Daniel Kunštát) | 167**
  - 11.1 UŽÍVÁNÍ INTERNETU A ČETNOST INTERNETOVÝCH AKTIVIT V ČESKÉ POPULACI | 167
  - 11.2 INTERNET A KOMUNIKACE S ÚŘADY | 170
  - 11.3 VLIV INTERNETOVÝCH VOLEB NA VOLEBNÍ ÚČAST | 172
  - 11.4 CHARAKTER „INTERNETOVÝCH“ VOLIČŮ | 174
  - 11.5 POČET „INTERNETOVÝCH“ VOLIČŮ A DŮVODY PRO A PROTI VYUŽITÍ MOŽNOSTI HLASOVAT PO INTERNETU | 175
  - 11.6 ZÁVĚR | 179
12. **Internetové volby v programech a postojích politických stran (Ladislav Mrklas) | 181**
  - 12.1 ÚVODNÍ POZNÁMKY | 181
  - 12.2 METODOLOGIE A ZDROJE DAT | 181
  - 12.3 PROGRAMOVÉ DOKUMENTY STRAN A INTERNETOVÉ VOLBY | 183
  - 12.4 NÁZORY A POSTOJE ČESKÝCH STRAN OBECNĚ | 185
    - 12.4.1 VOLEBNÍ ÚČAST JAKO INDIKÁTOR KVALITY DEMOKRACIE | 186
    - 12.4.2 INTERNETOVÉ VOLBY A VOLEBNÍ ÚČAST | 187
    - 12.4.3 HORIZONT ZAVEDENÍ INTERNETOVÉHO HLASOVÁNÍ | 187
    - 12.4.4 BARIÉRY PRO ZAVEDENÍ INTERNETOVÝCH VOLEB | 189
    - 12.4.5 MOTIVACE PRO ZAVEDENÍ INTERNETOVÝCH VOLEB A OČEKÁVÁNÉ DŮSLEDKY | 190
    - 12.4.6 INTERNETOVÉ VOLBY JAKO PRIORITY? | 192
  - 12.5 ZÁVĚR | 192
13. **Ústavněprávní požadavky na podobu internetových voleb (Marek Antoš) | 194**
  - 13.1 POJEM INTERNETOVÉHO HLASOVÁNÍ A CÍLE JEHO ZAVÁDĚNÍ | 194
  - 13.2 KOLIZE S PRINCIPY VOLEBNÍHO PRÁVA | 198
    - 13.2.1 TAJNOST VOLEBNÍHO PRÁVA | 198
    - 13.2.2 VŠEOBECNOST A ROVNOST VOLEBNÍHO PRÁVA | 199
    - 13.2.3 SVOBODNÉ (SKUTEČNÉ) VOLBY | 200
  - 13.3 JAK BY MĚLO INTERNETOVÉ HLASOVÁNÍ VYPADAT | 202
    - 13.3.1 POŽADAVKY NA PODOBU CENTRÁLNÍ APLIKACE PRO INTERNETOVÉ HLASOVÁNÍ | 202
    - 13.3.2 POŽADAVKY SMĚŘUJÍCÍ K ZAJIŠTĚNÍ SVOBODNÉ VŮLE VOLIČŮ | 203
    - 13.3.3 DALŠÍ OPATŘENÍ OMEZUJÍCÍ MÍRU RIZIKA | 206
  - 13.4 ZÁVĚR | 207

14.	Je vhodné zavést internetové volby v ČR? Stručná analýza přínosů a rizik (Matěj Trávníček, Adam Hejl a Petr Sokol) 208	
14.1	ÚVOD 208	
14.2	VLASTNÍ ANALÝZA 209	
14.2.1	FORMÁLNÍ NÁROKY NA VOLBY 210	
14.2.2	NÁKLADY NA ORGANIZACI VOLEB 211	
14.2.3	ČASOVÁ NÁROČNOST SČÍTÁNÍ 213	
14.2.4	MNOŽSTVÍ NEPLATNÝCH HLASŮ 215	
14.2.5	CHYBOVOST SČÍTÁNÍ 218	9
14.2.6	DŮVĚRA 219	
14.2.7	KUPČENÍ S HLASY 220	
14.2.8	DOSTUPNOST VOLEB 221	
14.2.9	VOLEBNÍ ÚČAST 223	
14.3	ALTERNATIVNÍ METODY ZVÝŠENÍ DOSTUPNOSTI A KOMFORTU HLASOVÁNÍ 224	
14.4	ZÁVĚRY 225	
14.4.1	ZHODNOCENÍ POTENCIÁLNÍCH PŘÍNOSŮ A RIZIK 225	
14.4.2	DOPORUČENÍ 228	
15.	Závěry (Miloš Brunclík a kolektiv) 230	
	Summary 241	
	Použitá literatura a prameny 243	
	Rozhovory 283	
	O autorech 284	
	Věcný rejstřík 288	